

Gør Det Selv

SVÆRHEDSGRAD:

Dette projekt hører hjemme i den svære ende, og det kræver omhyggelighed med måltagning og udskæring.

TIDSFORBRUG:

2-3 uger

PRIS:

Terrasse: Afhængigt af materialerne er prisen fra 600-1200 kroner pr. m².
Den viste håndliste: cirka 1100 kroner pr. sektion.

Byg en rund træterrasse

Denne imponerende planketerrasse er rund eller rettere sagt 24-kantet. Den er ikke specielt let at lave, men resultatet er unikt. Og spildet er minimalt.

Der er masser af plads på den 44 kvadratmeter store terrasse. Den er 24-kantet, men virker, som om den er rund.

Skibsræling omkring terrassen. Her er den kun til pynt, men isæt glas, så giver den også læ.

De flotte propper er ikke kun til pynt. De beskytter også skruehovederne og lukker skruehullerne.

Indbygningsspot langs kanten. De indbyggede spotlights oplyser rælingen nedefra.

Familiens nye hus med den specielle hjørneudgang og en søjle ned foran døren lagde op til en spændende og anderledes terrasseløsning.

Søjlen gav ideen til at lave en rund terrasse med søjlen som centrum og en del af terrassen overdækket. Størstedelen skulle ligge i det fri, så der blev mulighed for at flytte mellem sol og skygge.

Oprindeligt var ideen at lave en fuldstændig rund terrasse med brædderne skåret i kilefacon ind mod midten. Det viste sig dog at være for omstændeligt at få skåret plankerne ud nøjagtigt nok, så i stedet valgte man at bygge en 24-kantet terrasse, der næsten ser ud, som om den er rund.

Ipetræ og skruer skjult af træpropper har givet terrassen et både luksuriøst og maritimt udseende, der har været alt besværet værd ifølge familien.

Materialevalget har dog gjort terrassen temmelig dyr, men du kan sagtens bygge den af billigere materialer.

Strøkonstruktion

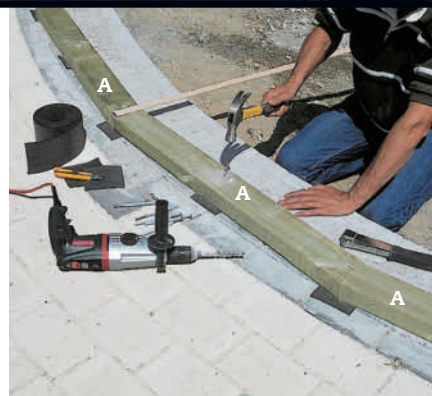
Terrassebrædderne ligger parallelt med terrasekanten og hviler på en strøkonstruktion, der peger ind mod midten. Selve konstruktionen er bygget af 100 x 100 mm strøer, der giver en tilpas stor flade at samle brædderne på.

Arbejdet med at tildele alle de mange brædder i forskellige størrelser er gjort forholdsvis let, idet du fastgør brædder i ét trekantet felt ad gangen og lader brædderne fortsætte ind i næste felt, før du saver hele striben til med en rundsav. Afskæret kan nu vendes om og anvendes i næste felt, da vinklen passer nøjagtigt. På den måde bliver spildet minimalt, og pasningen perfekt.

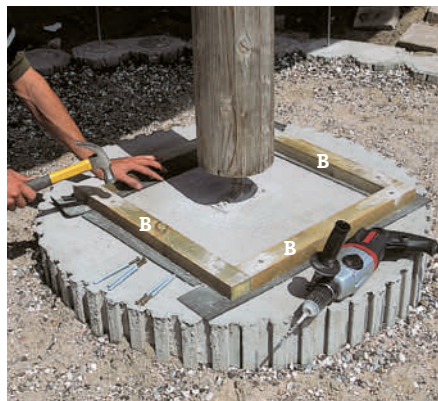
1 Gør klar til strøkonstruktionen.

Start med at anlægge en rund sti af betonsten, og tegn en cirkel med en radius på 380 cm. Del cirklen op i 24 dele, og mål op til kantstøtterne (A).

2 Skær 24 lige lange kantstøtter (A)

ud, læg dem på plads langs kanten af terrassen, og juster evt. med murpap. Gør dem fast til betonstenene med karmdyvler.

3 Fastgør fire endestøtter (B) i midten.

Har du intet fundament som her, må du først etablere et. Klods støtterne op med murpap eller brikker, så de ligger i niveau med kantstøtterne (A).

Læg den første strø (C1) ud, og gør den fast med to 6 x 140 mm skruer, hvor to af kantstøtterne (A) samles. Derved bliver kantstøtterne holdt fast mod hinanden. Brug plasticbrikker til oplødsning.

I midten skal strøerne (C) hvile på endestøtterne (B). Oversiderne skal justeres meget præcist i niveau med plasticbrikker. Skru strøerne fast med 6 x 140 mm skruer.

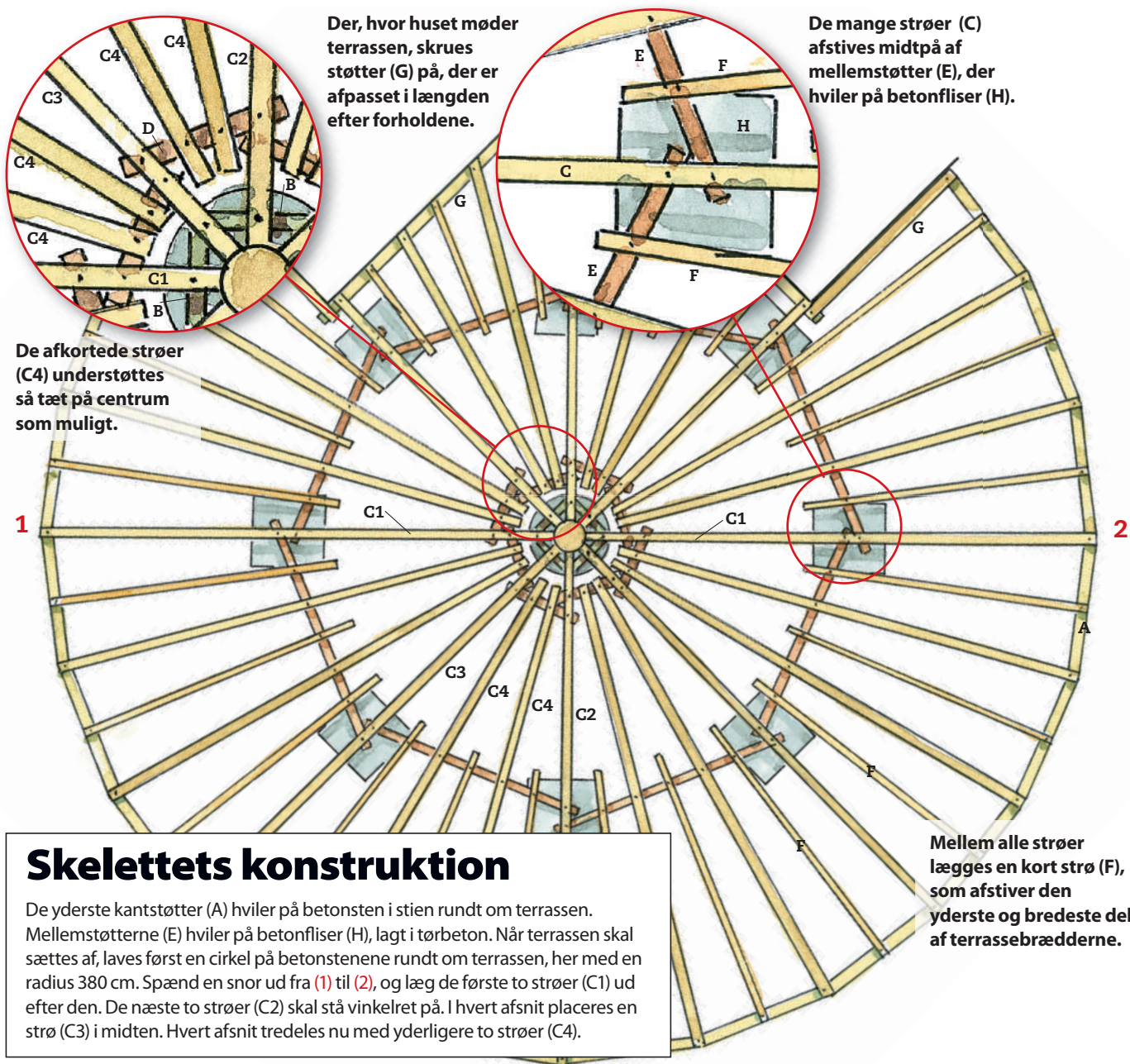
Læg anden strø (C2) vinkelret på den første (C1) (se tegningen). Læg den tredje strø (C3) lige midt imellem. Slut med to korte strøer (C4) mellem (C2) og (C3).

Der er ikke plads til alle strøer omkring søjlen. Derfor skrues mellemstøtter (D) fast under de lange strøer, så de korte strøer (C4) har noget at hvile på.

Langs yderkanten er spændet mellem strøerne for stort til brædderne. Læg mellemstøtter (E) på fliser (H), så du kan montere korte strøer (F) til at støtte brædderne.

Skelettets konstruktion

De yderste kantstøtter (A) hviler på betonsten i stien rundt om terrassen. Mellemstøtterne (E) hviler på betonfliser (H), lagt i tørbeton. Når terrassen skal sættes af, laves først en cirkel på betonstenene rundt om terrassen, her med en radius 380 cm. Spænd en snor ud fra (1) til (2), og læg de første to strøer (C1) ud efter den. De næste to strøer (C2) skal stå vinkelret på. I hvert afsnit placeres en strø (C3) i midten. Hvert afsnit tredeles nu med yderligere to strøer (C4).

DET HAR VI BRUGT

Materialer til helrund terrasse:

50 x 100 mm trykimpr. fyr:

- 24 kantstøtter (A) a 100 cm
- 4 endestøtter (B) a 60 cm
- 8 mellemstøtter (D) a 60 cm
- 24 korte strøer (F) a 210 cm

100 x 100 mm trykimpr. fyr:

- 4 vægstøtter (G) a 250 cm
- 24 strøer (C) a 380 cm
- 8 mellemstøtter (E) a 170 cm

Desuden:

- Fliser (H), kantsten og beton
- 8 x 100 mm karmdyvler
- 150 mm ekspansionsbolte
- 6 x 140 mm Climate-skruer
- Plasticbrikker og -kiler
- Murpap

Undervejs skal du huske at kontrollere, om strøerne er i vater. Brug et langt retholt og et vaterpas, og juster med plasticbrikker.

Terrassebrædder

Her er valgt Trip Trap terrasseplank i træsorten ipe (www.timberman.dk), der har nogle særdeles gode egenskaber til terrassebrædder. Overfladen er ekstremt hård og brædderne meget formstabile.

Ipe er en ret dyr løsning – du vil godt kunne finde billigere typer hårdtræsplanker til din terrasse og dermed spare 2-300 kroner pr. m². Ipe har et stort indhold af olie. Det betyder, at du kan lade overfladen stå ubehandlet, hvis du vil opnå en sølvgrå patina ligesom teak.

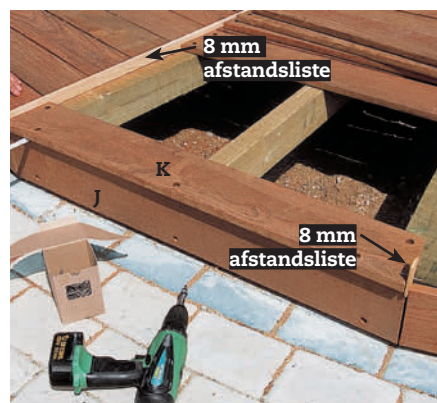
Brædderne er 25 x 140 mm og høvlet på alle fire sider. Og alle fire kanter er affasede. Derved kan brædderne vendes med begge sider opad.

1 Start med at montere kantbrædder (J) hele vejen rundt. Hvert bræt skæres i smig i begge ender (82,5°). Klods brædderne op, så overkanten flugter med strøerne, og skru dem fast.

2 I det første felt er der ikke noget at støde brædderne op til. Skru en lægte fast oven på strøen, så brædderne kan stødes op til lægten.

3 Start et felt med det yderste bræt (K). Læg en afstandsliste mod brædderne i foregående felt. Skær brættet i smig i begge ender (82,5°), og skru det fast, så det rager 2 cm ud over kantbrættet.

4 Læg nu brædder ud i hele feltet, bor for, og monter dem, så de udnyttes bedst muligt. Brug afskæret fra foregående felt, og suppler med nye brædder. I sidste felt tilpasses brædderne enkeltvis.

5 Tjek bræddernes retning ofte med en "smigvinkel" af karton (se skitsen til højre herfor). Hold også øje med, at sprækkerne mellem brædderne flugter. Skru brædderne fast.

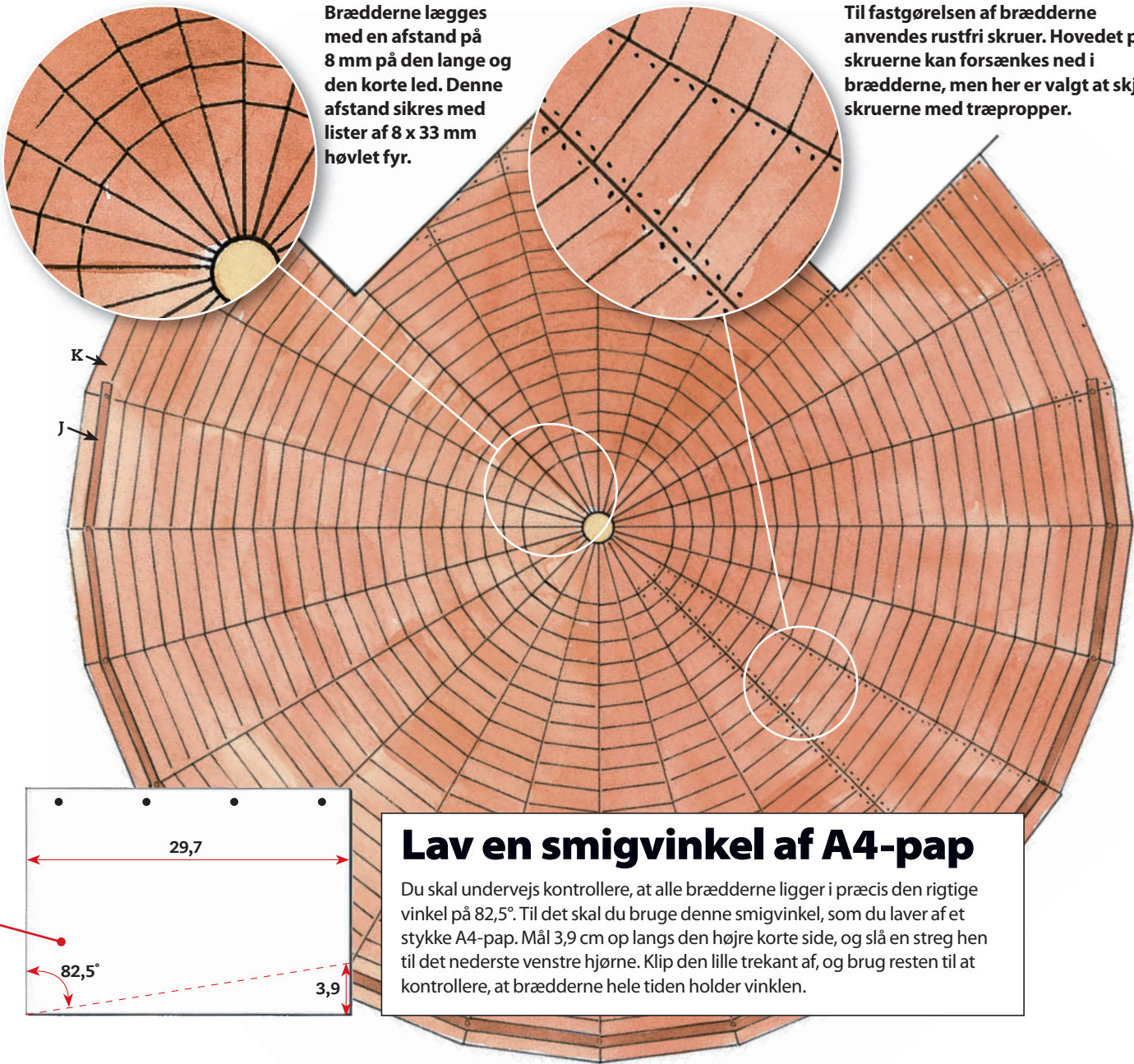
6 Læg en lang føringsskinne (eller et langt lige bræt) fra enden af det yderste bræt og ind mod midten. Skru den fast i sprækkerne mellem brædderne. Skær med rundsaven.

7 Rundsaven skærer kun lige gennem brædderne. De tværgående brædder afsluttes ca. 40 cm fra søjlen (eller centrum, hvis du ikke har en søjle). Der afsluttes med kileskårne brædder.

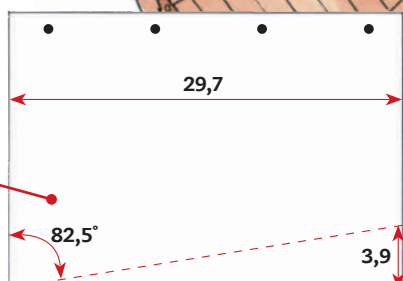

8 Med en mobil borestander kan du nu bore huller for enden af brædderne. Tænk på, at borestanderens støtteliste skal kunne køre oven på strøen, når du laver opstillingen.

Brædderne lægges med en afstand på 8 mm på den lange og den korte led. Denne afstand sikres med lister af 8 x 33 mm høvlet fyr.

Til fastgørelsen af brædderne anvendes rustfri skruer. Hovedet på skruerne kan forsænkes ned i brædderne, men her er valgt at skjule skruerne med træpropper.

Lav en smigvinkel af A4-pap

Du skal undervejs kontrollere, at alle brædderne ligger i præcis den rigtige vinkel på 82,5°. Til det skal du bruge denne smigvinkel, som du laver af et stykke A4-pap. Mål 3,9 cm op langs den højre korte side, og slå en streg hen til det nederste venstre hjørne. Klip den lille trekant af, og brug resten til at kontrollere, at brædderne hele tiden holder vinklen.

DET HAR VI BRUGT

Materialer

25 x 140 mm ipeterrassebrædder:

- 576 tilpassede brædder, i alt 45 m²

Desuden:

- 8 x 33 mm høvlede afstandslist
- 4 x 60 mm rustfri skruer
- Ipepropper
- Pu-lim

Specialværktøj

- Rundsav med føringsskinne
- Borestanter og totrinsbor til boring af prophuller (se næste side)

Afstanden på 8 mm kontrolleres og fastholdes med små og store afstandslist.

Præcise huller

For at kunne lave et præcist hul er det en stor fordel at anvende en mobil borestander. Med den står hullet altid vinkelret på brættet. Og dybden bliver nøjagtig den samme i alle huller, så de passer til propperne.

Du kan lave propper selv, men det letteste er at købe færdige træpropper i samme træsort som terrassebrædderne, lige til at lave "proppet" montering med.

Propperne er 15 mm i diameter.

Og du bør købe et specielt tottrinsbor, som i én arbejdsgang kan lave et præcist hul til proppen og bore et hul gennem brættet til skruen.

1 Sæt tottrinsboret i en boremaskine, der er monteret i en mobil borestander. Skru en træliste og nogle plasticbrikker på sålen for at holde en ensartet afstand fra kanten.

2 Nu kan du lave præcise huller 2,5 cm fra brættets ende. Stil dybdestoppet, så der lige nøjagtig er plads til proppen.

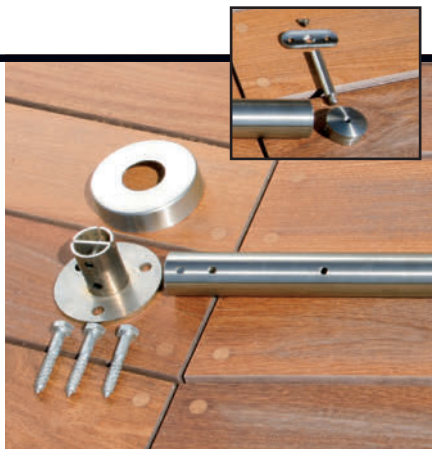
Rækværk

Når der kun er et trin ned fra terrassen som her, er der ikke noget sikkerhedsmæssigt argument for at lave det viste rækværk hele vejen rundt om terrassen. Her er det ren pynt, som du jo kan vælge fra, hvis du synes.

Ved større niveauspring ned fra terrassen kan det være rart at have et rækværk rundt om terrassen. Så kan rørene bestilles med vandrette stålbalustre.

De viste rør er bestilt med fire huller til glasholdere. Så kan man nemt montere dem senere, hvis man får lyst.

Og glasset vil ændre rækværket til en eksklusiv læskærm.

1 Her er delene til et af de rør, som bærer gelænderet. Røret ligger til højre, monteringsflangen og dækrosetten til venstre. Indsat i billedet er det øverste beslag, der holder håndlisten.

2 Stik monteringsflangen op i røret, og spænd fast. Stil nu røret midt over det punkt, hvor sprækkerne krydser hinanden. Bør gennem brædderne med et 10 mm bor og videre med et 6 mm bor.

VÆRKTØJ

Lej en rondsliber til propperne. Dagen efter at du har limet propperne, skal de slibes ned. Det går lettest, hvis du lejer en rondsliber og sliber hele terrassen på en gang.

Efter slibningen skal du vælge, om terrassen skal stå ubehandlet – så er du færdig – eller om den skal oliebehandles, så den kommer til at få samme udseende som på billederne.

5 Skær håndlister i smig i begge ender (igen 82,5"), så de passer fra midten af et rør til midten af det næste rør. De to afsluttende håndlister skal dog gå et stykke ud over de afsluttende stolper.

6 Brug en lamelfræser til at fræse en rille i begge ender af hvert stykke håndliste. Pas på ikke at fræse ud over kanterne, så der bliver hul.

3 Kom pu-lim i prophullerne.
Når brættet er gjort fast med skruer gennem hullerne, skal der lim i prophullerne. Det gøres bedst ved at påføre limen med en lille, stiv pensel.

4 Bank proppen ned i hullet. Det er smart at bruge eksempelvis et stykke bukket fladjern som mellemlæg. Så undgår du at få lim på hammeren.

3 Spænd flangen fast med tre 10 x 80 mm franske skruer. Spænd til, og juster eventuelt med plasticbrikker, så røret kommer til at stå lodret.

4 Med den medfølgende dækroset skjuler du fastgørelsen på terrassen. Det giver en flot og enkel afslutning på røret forinden.

7 Håndlisten er lagt på plads på rørene. Skru anlægspladen fast under håndlisten. Prøv samlingen løst, før du limer. Her ses en løs fisk og en fisk i rillen.

8 Kom nu pu-lim på limflader og fisk. Saml håndlisterne, og monter den sidste skruer gennem anlægspladen. Tør straks overskydende lim af. Dagen efter sliber du og giver håndlisten flere lag olie.

VÆRKTØJ

Rundsav med føringsskinne. Her bruger vi en rundsav med føringsskinne. Hvis du ikke har en skinne, kan du i stedet bruge et lige, høvlet bræt.

TIPS

Styr på afstandslisterne. De små og store afstandslister falder let ned mellem terrassebrædderne. Slå en dykker tværs igennem stykkerne, så bli'r de (fleste) hængende.

DET HAR VI BRUGT

Materialer

45 x 70 mm ipe:

- 14 håndlister a 100 cm

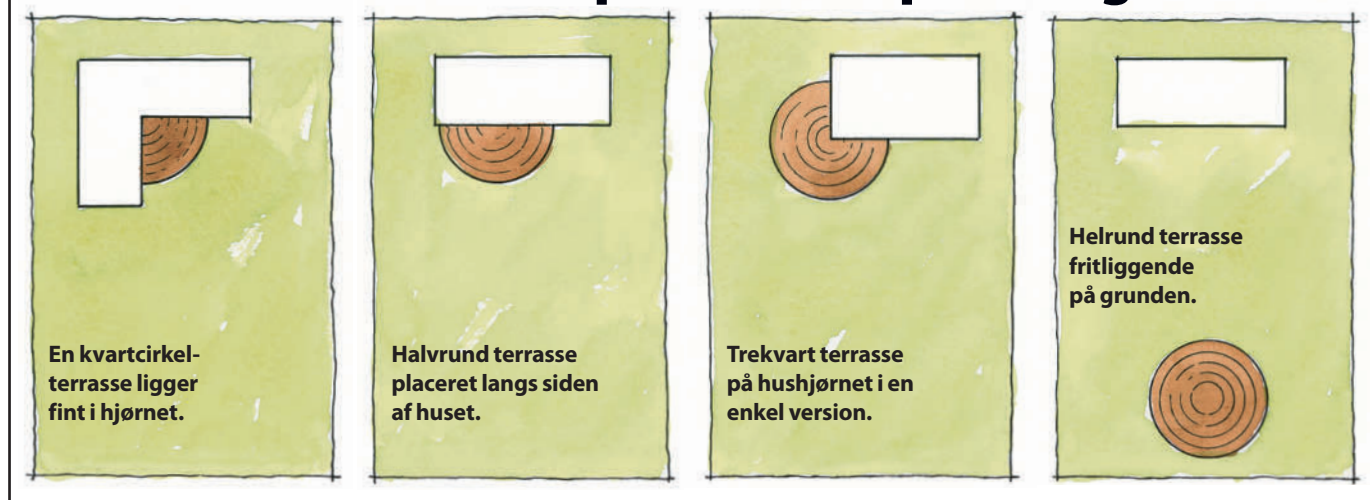
Desuden:

- 15 gelænderrør, Crosinox
- 42 franske skruer a 10 x 80 mm
- Pu-lim
- Fisk

Specialværktøj

- Lamelfræser

Sådan kan terrassen tilpasses efter placeringen

Spot

Som en ekstra finesse har vi her indbygget spotlights i terrassen. Hver spot er placeret i andet bræt midt i hvert felt med håndliste. Derved sender spotten lys op på håndlisten om aftenen og får den til at stå helt selvlysende. De viste spot er fra www.all-light.dk/

Inden vi lagde terrassebrædderne, blev der trukket kabler ud til hver enkelt spot. Hullerne til lamperne er boret med en hulsav.